

5) для взаємного інформування підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів;

6) для інформування державних органів відповідно до їх компетенції.

7) для інформування міжнародних правоохоронних органів, іноземних держав в рамках міжнародного співробітництва.

Крім того, у змінах до КПК необхідно доповнити повноваження слідчого, прокурора доручати оперативним підрозділам аналітичне відпрацювання інформації отриманої в результаті проведення слідчих (розшукових) дій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Основи кримінального аналізу : посібник з елементами тренінгу / С.В. Албул, О.Є. Користін, К.Ю. Ісмайлов та ін. Одеса: ОДУВС, 2016. 112 с.

2. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07 липня 2017 року № 575, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2017 року за № 937/30805 (із змінами).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення 02.10.2022).

Ульянов О.І.

*Професор кафедри тактико-спеціальної, вогневої та фізичної підготовки факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Одеського державного університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

ПІДРОЗДІЛИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Суб'єкт оперативно-розшукової діяльності – оперативні підрозділи правоохоронних органів або розвідувальних органів України, їхні службові особи, що наділені державно-владними повноваженнями на проведення оперативно-розшукових заходів [1].

До підрозділів Національної поліції, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, законом про оперативно-розшукову діяльність віднесено підрозділи кримінальної та спеціальної поліції [2].

У Законі України «Про Національну поліцію» визначено, що у складі поліції функціонують такі підрозділи як: кримінальна поліція; патрульна поліція; органи досудового розслідування; поліція охорони; спеціальна поліція; поліція особливого призначення, а також інші підрозділи, діяльність яких спрямована на виконання завдань поліції або на забезпечення її функціонування, рішення про створення яких приймається керівником поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ [3]. Разом з тим, в законі не прописано, що саме кримінальна поліція і спеціальна поліція займається оперативно-розшуковою діяльністю, що

дає підстави вважати, що всі перелічені підрозділи можуть займатись зазначеною діяльністю. Підтвердження такої сентенції знаходимо в п.26 ст.23 зазначеного закону, де вказано, що до основних повноважень поліції належить здійснення оперативно-розшукової діяльності.

В такому разі, дане положення протирічить ст.5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», в якій прописані суб'єкти, які мають право займатись оперативно-розшуковою діяльністю і зазначено, що проведення оперативно-розшукової діяльності іншими підрозділами зазначених органів, підрозділами інших міністерств, відомств, громадськими, приватними організаціями та особами забороняється [5, с. 48].

В Законі України «Про Національну поліцію», серед підрозділів, які функціонують в її складі, зазначено також поліція особливого призначення. Слід звернути увагу на те, що як у випадку зі спеціальною поліцією, так і з поліцією особливого призначення, зазначений закон не дає переліку тих підрозділів, які входять до їх складу.

Підрозділом особливого призначення є підрозділ поліції особливого призначення «Корпус оперативно-раптової дії», який в свою чергу не передбачений законом про оперативно-розшукову діяльність в якості суб'єкта оперативно-розшукової діяльності. Разом з тим, відповідно до відомчих нормативно-правових актів, а саме наказу МВС України № 958 від 26.11.2018 р. «Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення «Корпус оперативно-раптової дії» серед основних завдань зазначеного підрозділу є:

1) здійснення заходів у сфері протидії злочинності, які пов'язані з підвищеною загрозою для життя і здоров'я поліцейських, високою ймовірністю збройного опору та передбачають, що поліцейські повинні мати високий рівень фізичної підготовленості, професійної майстерності та вміння впевнено діяти в екстремальних умовах;

2) планування, підготовка та проведення спеціальних поліцейських операцій, спрямованих на: затримання осіб, які чинять збройний опір, озброєних осіб, які погрожують застосуванням зброї та/або інших предметів чи застосовують її (їх), та інших осіб, протиправні дії яких загрожують життю і здоров'ю людей та/або поліцейського; звільнення заручників;

3) затримання членів злочинних організацій та озброєних банд;

4) забезпечення в межах компетенції проведення уповноваженими органами (підрозділами) оперативно-розшукових заходів та слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях, які здійснюються щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину, за наявності достатніх підстав вважати, що проведенню цих заходів (дій) буде чинитися збройний опір;

5) участь в антитерористичних операціях, що проводяться відповідно до Закону України «Про боротьбу з тероризмом»;

6) участь відповідно до законодавства та в межах компетенції у здійсненні завдань і заходів із підготовки та ведення територіальної оборони України та/або підтримання правового режиму воєнного стану в Україні чи в окремих її регіонах [4].

Як бачимо із зазначеного, серед основних обов'язків даного підрозділу є проведення оперативно-розшукових заходів, що на наш погляд, дає підстави для віднесення підрозділу поліції особливого призначення «Корпус оперативно-раптової дії» до суб'єкту оперативно-розшукової діяльності.

На підставі проведеного аналізу чинного законодавства та нормативно-правових актів, можна дійти висновку про наступне:

- у Законі України «Про національну поліцію» серед підрозділів, які функціонують у складі національної поліції, слід визначити суб'єкти оперативно-розшукової діяльності;
- у ст. 5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», стосовно підрозділів у складі Національної поліції, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, доповнити підрозділами поліції особливого призначення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про оперативно-розшукову діяльність: проєкт Закону України від 04.04.2017 № 284 [Електронний ресурс]. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/6> (дата звернення 02.10.2022).
2. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/2135-12#Text> (дата звернення 02.10.2022).
3. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 02.10.2022).
4. Про затвердження Положення про підрозділи поліції особливого призначення «Корпус оперативно-раптової дії» : наказ МВС України від 26.11.2018 № 958. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/z1436-18/print> (дата звернення 02.10.2022).
5. Албул С.В. Основи оперативно-розшукової діяльності: курс лекцій / С.В. Албул, С.А. Дроботов, Г.І. Масяйкін, Д.М. Павлов; за заг. ред. С.А. Дроботова. К.: Інститут УДО України Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, 2022. 196 с.

